

naa hertil. Som saadanne Skridt maa vi nævne Kreditindskrænkningen, saaledes som den findes angivet i Skrivelsen fra Nationalbanken, og endvidere maa det anses for ønskeligt at naa til en væsentlig Forbedring af vor Betalingsbalance overfor Udlandet. Ud fra disse Betragtninger er det, at Regeringen agter ved kongelig Resolution kun at søge en Forlængelse for 3 Maaneder ad Gangen, selv om nærværende Lovforslag faar Gyldighed til 1. Januar 1925. Regering og Rigsdag vil saaledes altid have det i deres Magt at kunne gribe ind, hvis man skulde finde Forholdene egnet dertil. Hvad angaar de forskellige offentlig berørte Spørgsmaal om Nationalbankens Udbytte til Aktionærerne og Provenuet af eventuelt Salg af Guldbeholdningen, er det noget, som altid vil kunne blive diskuteret i det Udvalg, som rimeligvis vil blive nedsat om denne Sag.

Formanden: Derefter har Landbrugsministeren Ordet for at fremsætte de for hans Vedkommende anmeldte Lovforslag.

Landbrugsministeren (Madsen-Mygdal): Jeg har den Ære for det høje Ting at fremsætte *Forslag til Lov om Landbrugsejendomme*. Dette Lovforslag tilsigter i Forening med de to følgende Lovforslag, som jeg skal have den Ære at omtale, at give ensartede Regler om Vedligeholdelsespligten for Landbrugsejendomme. Det er Hensigten med disse Lovforslag at tilstræbe en varig Ordning, der kan afløse de nugældende spredte, uensartede og delvis midlertidige Lovbestemmelser, der er gældende paa dette Omraade. Det Lovforslag, jeg her har den Ære at omtale, er affattet paa Grundlag af en Betænkning, som er afgivet af en Kommission, der af Landbrugsministeriet har været nedsat til at overveje alle herhenhørende Forhold. Denne Betænkning er omdelt til det høje Tings Medlemmer, og jeg kan i al Almindelighed som ogsaa vedrørende Enkelthederne i Lovforslaget henvise til den udførlige og omhyggeligt udarbejdede Kommissionsbetænkning. Jeg kan derfor ved Fremsættelsen af Lovforslaget indskrænke mig til nogle ganske faa Bemærkninger.

Jeg skal da først genkalde i ærede Medlemmers Erindring, at vor Lovgivning med Hensyn til Sikring af bestaaende Landbrugs Opretholdelse indtil Aaret 1918 langt fra omfattede samtlige Landbrugsejendomme. Ifølge den ældre danske Lovgivning er følgende Landbrugsejendomme beskyttet eller underkastet Vedligeholdelsespligt: for det

første Hovedgaarde, for det andet Hovedparceller af Bøndergaarde — denne Bestemmelse, som har haft saa overordentlig stor Betydning indenfor vor Landbrugslovgivning og for en lykkelig Udvikling af det danske Landbrug, gaar helt tilbage til 1769 —, dernæst de saakaldte Pligthuse, som jeg ikke her behøver nærmere at forklare Betydningen af, endvidere Fæste-, Leje- og Tjenestehuse, dog saaledes, at Vedligeholdelsespligten kun strækker sig over et Tidsrum af 20 Aar efter eventuelt Salg af disse Huse, og endelig de Husmandshuse, som er oprettet i Henhold til en af de to gældende Love for Oprettelse af Husmandsbrug ved Statsstøtte. Men det store Antal af Landbrug under 2 Tdr. Hartkorn og nedefter, som ikke kommer ind under de Kategorier, jeg her har nævnt, har ikke nogen lov-mæssig Beskyttelse og har ikke været Vedligeholdelsespligt underkastet før 1918, da den Tendens til Nedlægning af mindre Jordbrug, der var stærkt fremme i Krigsaarene, gav Anledning til, at der i Rigsdagen blev gennemført en Lov, der indeholdt et almindeligt Forbud mod Nedlægning af bestaaende Landbrug og et i Forbindelse dermed staaende Paabud om en vis Indskrænkning af Retten til Udstykning. Denne Lov blev kun givet for et Aar, men er fra den Tid af forlænget for et Aar ad Gangen og udløber nu efter den sidste Forlængelse den 1. April d. A. Det har fra alle Sider, tør jeg sige, været ønsket, at denne midlertidige Tilstand maatte blive afløst af en varig Tilstand, og det er netop for at tilvejebringe Love i saa Henseende, at den tidligere nævnte Kommission har været nedsat.

Vedrørende det Princip, som det Lovforslag, jeg her har den Ære at fremsætte, hviler paa, skal jeg sige følgende: Lovforslaget gaar ud fra den Grundbetragtning, at Samfundet har een Interesse i dette Spørgsmaal, og det er den, at Antallet af virkelige Landbrugsejendomme ikke formindskes. Lovforslagets Hovedregel er da den, at alle Landbrugsejendomme, der bestaar ved Lovens Ikrafttræden, og de, der senere maatte blive oprettet, ingen Sinds maa nedlægges og skal være Vedligeholdelsespligt underkastet. Men ved Siden deraf indfører Lovforslaget den Hovedregel, at naar dette Hensyn er opnaaet, har Samfundet i øvrigt ingen Interesse i at lægge Hindringer i Vejen for en fornuftig Ombytning af Jord, et fornuftigt Magelæg, en fornuftig Udstykning, og adskillige Hindringer, der i den nugældende Lovgivning er for fri Handel med Jord, vil kunne ophæves, naar